

Directivas per survegnir ina permissiun d'endrizzar instituziuns dal di en il sectur da scola

Stadi dal 1. da november 2010

Cuntegn

Cuntegn	I
1. Champ d'applicaziun	1
2. Concept da gestiun e d'assistenza.....	1
2.1 Princips organisatorics (concept da gestiun)	1
2.2 Princips pedagogics (concept d'assistenza)	2
2.3 Localitads.....	2
2.3.1 Dumber e grondezza	2
2.3.2 Spazi exterior.....	3
2.3.3 Equipament	3
3. Persunal	4
3.1 Pretensiuns da scolaziun	4
3.2 Grondezza	4
3.3 Plan da plazzas / clav dal persunal	4
4. Alimentaziun e surveglianza medicinala.....	5
4.1 Alimentaziun	5
4.2 Surveglianza medicinala	5
5. Igiena d'abitar e protecziun cunter incendis.....	5
6. Finanzas	6
7. Assicuranzas.....	6
8. Procedura da permissiun	7
8.1 Cumpetenza per conceder la permissiun	7
8.2 Dumonda da permissiun	7
8.3 Permissiun	7
8.4 Midada da las relaziuns	7
8.5 Revocazion da la permissiun	7
9. Surveglianza.....	8
10. Disposiziuns transitoricas	8
11. Entrada en vigur	8

1. Champ d'applicaziun

Questas directivas valan per la permissiun dad instituziuns dal di en il sectur da scola. Ellas valan sco standards minimals e concretiseschan las prescripcziuns giuridicas. La baza per las directivas èn l'ordinaziun federala davart la recepziun d'uffants confidads (ORUC; CS 211.222.338) sco er la lescha chantunala davart ils uffants confidads (DG 219.050).

Las instituziuns dal di en il sectur da scola ston correspunder – ultra da a questas directivas – er a las prescripcziuns legalas ed ad ulteriuras disposiziuns davart l'igiena d'abitar, davart la controlla da victualias, davart l'urden da construcziun, davart la protecziun cunter incendis e.u.v.

2. Concept da gestiun e d'assistenza

Art. 15 al. 1 lit. a ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sch'i para d'esser garantida in'assistenza che promova il svilup corporal e spiertal da la persuna minorenna;"

Art. 15 da la lescha davart ils uffants confidads: "En cumplettaziun dal dretg federal vegn la permissiun concedida mo, sche l'uffizi dal servetsch social è sa persvadì che la direcziun responsabla haja fixà l'adempliment da las incumbensas d'educaziun e d'assistenza en moda adequata ed en scrit, e quai uschia che questa fixaziun è accessibla per terzas personas." (...)."

L'instituziun dispona d'in concept da gestiun e d'assistenza en scrit che fixescha ils princips organisatorics e pedagogics. La finamira è da promover in svilup corporal e spiertal da l'uffant.

2.1 Princips organisatorics (concept da gestiun)

Il concept da gestiun sto cumpigliar stringentamain ils sustants puncts organisatorics:

- descripcziun da la furma organisatorica;
- lieu, localitads;
- adressats (gruppa en mira, dumber da plazzas, segment da vegliadetgna);
- uras d'avvertura, vacanzas da manaschi;
- purschida d'alimentaziun;
- reglament da tariffas;
- collavuraturas e collavuraturs / persunal (barat professiunal tranter las collavuraturas ed ils collavuraturs, purschidas da perfecziunament e da fumaziun supplementara per las collavuraturas e per ils collavuraturs);
- collavuraziun cun las personas cun la pussanza dals geniturs e cun las personas d'instrucziun respectivas da scola u da scolina.

Recumandaziun

- Avant l'avertura d'ina nova instituziun sto vegin fatga ina **cumprova dal basegn**. La cumprova dal basegn (dumonda e registraziun da las purschidas d'assistenza cumplementaras a la famiglia ch'existan gia; enquista tar las vischnancas, tar ils uffizis, tar las personas che mainan las canortas e.u.v.) gida a constatar, sch'ina nova purschida al pretsch planisà correspunda al basegn u betg.
- Igl è avant maun ina **instituziun responsabla**. Ella garantescha la separaziun da la direcziun strategica ed operativa da l'instituziun.
- Las **descripziuns da las plazzas**, che reglan las responsabladads, las incumbensas e las cumpetenzas èn avant maun.
- Las **cundiziuns d'engaschament** per las collavuraturas e per ils collavuraturs èn formuladas en scrit.
- L'instituziun ha in'**assicuranza da responsabladad da manaschi**.
- En quai che reguarda la **garanzia da la qualitad interna** sto l'instituziun realisar almain ina giada per onn analisas da la situaziun cun las collavuraturas e cun ils collavuraturs. Almain mintga 3 onns ston vegin interrogadas las personas cun la pussanza dals geniturs davart la qualitad da l'assistenza.
- La descripziun e la regulaziun da las **pussaivladads da far recurs e da crititgar** per ils uffants e per ils giuvenils sco er per las personas cun la pussanza dals geniturs èn avant maun en scrit.

2.2 Princips pedagogics (concept d'assistenza)

Il concept d'assistenza sto cumpigliar stringentamain ils suandants puncts organisatorics:

- intent da l'instituziun (incumbensa principala, princips pedagogics, tenutas da basa, valurs);
- procedura d'admissiun, d'entrada e d'exclusiun sco er las cundiziuns correspudentas (criteris per l'admissiun, per l'entrada e per l'exclusiun d'uffants e da giuvenils);
- structura dal di.

Recumandaziun

- L'instituziun ha in **model directiv**.

2.3 Localitads

2.3.1 Dumber e grondezza

Las localitads ston avair las suandantas repartiziuns e grondezzas:

- Ultra dals locals accessorics usitads (cuschina, tualettes, biro, gardaroba e local da rinnada) ston star a disposiziun als uffants ed als giuvenils almain dus locals da dimora cun avunda

glisch natirala. Sco valur directiva valan circa 3 m² per plazza senza locals accessoricis.

- In dals dus locals sto esser adattà per far pensums.

2.3.2 Spazi exterier

- En vischinanza directa da l'instituziun stoi dar in spazi exterier senza traffic (plazza da giugar, prà) che permetta als uffants da passentar lur temp liber a l'aria frestga.
- Per urdains da gieu en il spazi exterier ston vegin resguardadas las pretensiuns dal ppa.¹

Recumandaziun

- Sche l'instituziun è entaifer l'areal da scola, vegni recumandà da far ina cunvegnentscha cun la direcziun da scola pertutgant la plazza da scola.
- Il diever da l'areal exterier sto vegin discutà ordavant cun las proprietarias cunfinantas e cun ils proprietaris cunfinants.

2.3.3 Equipament

- L'equipament sto correspunder als basegns dals uffants e dals giuvenils, e quai tut tenor il stgalim da vegliadetgna.
- Ils locals interiurs ed exteriurs ston avair plazza avunda per far il paus da mezdi, per giugar quietamain, per far pensums e per sa mover.
- Ils locals ston porscher als uffants la segirezza la pli gronda pussaivla:
  - stgalas e lieus, nua ch'igl è avant maun in privel da crudar, ston vegin segiradas tras spundas u tras tschabargals;
  - medicaments, products da nettegiar e substanzas chemicas vegin tegnids en salv en in lieu nuncuntanschibel per uffants.

Recumandaziun

Cun agid da la "Glista da controlla per ina chasa segira" e dal rapport "Prevenziun d'accidents d'uffants fin 16 onns" dal post da consultaziun svizzer per la prevenziun d'accidents (ppa) pon vegin eliminads eventuals privels existents.²

---

¹ <http://www.bfu.ch> "Bestellen/Shop – inditgar: Kinderspielplätze" (per tudestg)

² <http://www.bfu.ch> "Bestellen/Shop – inditgar: Checkliste – inditgar: Unfallverhütung" (per tudestg)

3. Persunal

Art. 15 al. 1 lit. b ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sche la manadra u il manader sco er sias collavuraturas e ses collavuraturas èn adattads per lur incumbensas areguard la personalitat, lur sanadad, lur abilitad educativa e lur scolaziun e sch'il dumber da collavuraturas e da collavuraturas basta per las personas minorennas che ston vegnir assistidas;"

3.1 Pretensiuns da scolaziun

- Sco persunas scoladas valan: lavureras socialas diplomadas e lavurers socials diplomads, pedagogas socialas diplomadas e pedagogs socials diplomads, directuras e directurs d'ina chasa da dimora, persunas d'instrucziun diplomadas, persunas d'instrucziun da scolina diplomadas, educaturas ed educaturs da canorta d'uffants da scola, persunas spezialisada per assistenza cun attestat federal da qualificaziun (AFQ) u persunas cun scolaziuns en professiuns pedagogicas sumegliantias, sch'ellas pon cumprovar d'avair experientschas da tractar uffants e giuvenils.
- La direcziun sto avair ina da las scolaziuns menziunadas qua survart.
- En il cas singul po l'uffizi chantunal dal servetsch social renconuscher l'experientscha professiunala positiva da plirs onns en la funcziun d'ina persuna d'assistenza sco scolaziun suffizienta.
- Las praticantas ed ils praticants sco er las emprendistas ed ils emprendists na dastgan betg vegnir attribuids al persunal scolà. Ellas ed els ston vegnir resguardads en il plan da pazzas tenor lur preschientscha effectiva.
- Il persunal sto frequentar almain ina giada per onn in'occurrenza da perfecziunament dad 1 di.

Recumandaziun

La direcziun ha in'experientscha professiunala d'almain traiss onns (senza ils onns d'emprendissadi) ed in'experientscha da la vita suffizienta.

3.2 Grondezza

- Ina gruppera da canorta d'uffants sa cumpona da maximalmain 28 pazzas.
- Uffants che han basegns spezials (p.ex. uffants che n'èn betg sviluppads confurm a lur vegliadetgna; uffants cun impediments; uffants che han in cumportament spezial e.u.v.) dovràn tut tenor lur basegn d'assistenza fin 1.5 pazzas. Igl è chaussa da la direcziun da l'instituziun e da las persunas d'assistenza actualas da giuditgar davart il basegn d'assistenza.

3.3 Plan da pazzas / clav dal persunal

- Per gruppera sto adina esser al lieu almain ina persuna d'assistenza scolada.

- Sch'igl èn occupadas main che 13 plazzas en ina gruppda canorta d'uffants, sto esser al lieu almain ina persuna d'assistenza scolada. Sch'ina gruppda sa cumpona da 13 fin maximalmain 20 uffants u giuvenils, dovrì almain ina seconda persuna d'assistenza. Ina da las persunas d'assistenza sto esser scolada (cf. punct 3.1). Sche la gruppda sa cumpona da passa 21 uffants u giuvenils, ston esser preschentas 3 persunas d'assistenza. Ina da quellas sto esser scolada.
- La direcziun da l'instituziun vegn distgargiada en ina dimensiun adequata dal pensum direct d'assistenza per pudair s'occupar da las incumbensas da direcziun (direcziun dal personal, incumbensas concepziunalas, administraziun, contabilitad e.u.v.).

4. Alimentaziun e surveglianza medicinala

Art. 15 al. 1 lit. c ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sch'i vegn procurà per in'alimentaziun sauna e variada sco er per la surveglianza medicinala;"

4.1 Alimentaziun

- I sto vegnir tegnì quint d'ina alimentaziun sauna ed equilibrada ch'è adattada a la vegliadetgna ed a la stagiu.
- Da gentar datti mintgamai legums u salata.

Recumandaziun

- I vegnan distribuidas mo bavrondas senza zutger.
- Suenter mintga gentar lavan ils uffants ils dents.

4.2 Surveglianza medicinala

- L'instituziun dispona d'in plan en cas d'urgenza ed en cas d'accidents. Quel infurmescha davart il proceder en cas d'accidents e da malsognas sco er en cas d'urgenza. Il personal enconuscha il proceder en cas d'urgenza e la piazza da rimmada en cas d'evacuaziuns.
- L'instituziun ha in'apoteca d'urgenza. Ils numers da telefon en cas d'urgenza èn inditgads en moda bain visibla sper il telefon.

5. Igiena d'abitar e protecziun cunter incendis

Art. 15 al. 1 lit. d ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sche las instituziuns correspundan a las pretensiuns renconuschidas davart l'igiena d'abitar e davart la protecziun cunter incendis;"

- Las localitads e l'equipament ston corrispunder a las prescripcziuns legalas sco er ad ulteriuras disposiziuns davart l'igiena d'abitar³, davart la controlla da victualias⁴ e davart la

³ cf. las legislaziuns communalas da construcziun

⁴ lescha federala davart victualias ed objects da diever (lescha da victualias, LVic; CS 817.0);

protecziun cunter incendis⁵.

- L'instituziun ha fixà la cumpetenza per il nettegiament e per l'igiena da las localitads.
- L'instituziun dispona dad avunda stabiliments adattads per sa lavar. Per gruppera stattan a disposiziun almain 2 tualettes separadas.

6. Finanzas

Art. 15 al. 1 lit. e ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sche la chasa da dimora ha ina basa economica segirada;"

L'instituziun responsabla garantescha la finanziaziun da l'instituziun. La basa economica segirada cumpiglia ils sustants pucts:

- En connex cun l'emprima dumonda per ina permissiun: il preventiv detaglià per l'onn da gestiun ed il plan da finanziaziun per ils proxims 2 onns da gestiun (contribuziuns dals geniturs, contribuziuns da la confederaziun, dal chantun, da las vischnancas, da persunas privatas e.u.v.), supposiziuns approximativas davart il svilup da l'occupaziun ils emprims 3 onns sco er l'urden da salarisaziun da las collavuraturas e dals collavuraturs.
- En connex cun la renovaziun da la permissiun: il quint annual ch'è avant maun (quint da gudogn e da perdita sco er bilantscha) e rapport annual sco er preventiv detaglià.

Las tariffas na dastgan betg surpassar las taxas maximalas liantas ch'en vegnidias fixadas da la regenza (cf. conclus da la regenza, protocol nr. 766, sesida dals 26 da zercladur 2007).

7. Assicuranzas

Art. 15 al. 1 lit. f ORUC: "La permissiun dastga vegnir concedida mo, sch'igl è avant maun in'assicuranza da malsauns, d'accidents e da responsabladad adequata per la persuna minorenna."

En cas ch'i vegn recepì in nov uffant, ston las persunas cun la pussanza dals geniturs furnir a l'instituziun la cumprova en scrit, nua che lur uffant è assicurà cunter malsogna, cunter accident e da responsabladad.

---

art. 12 da l'ordinaziun davart vinctualias ed objects da diever (OVic; 817.02);
ordinaziun executiva tar la lescha federala davart vinctualias ed objects da diever (ordinaziun da vinctualias; DG 507.100);

cf. er www.alt.gr.ch (uffizi per la segirezza da vinctualias e per la sanadad d'animals)

⁵ art. 47 da la lescha davart l'assicuranza d'edifizis (DG 830.100);

art. 7 al. 2 ed art. 11 al. 1 lit. b da l'ordinaziun davart la polizia da fieu (OPF; DG 838.100);

art. 4 lit. c da las disposiziuns executivas tar l'ordinaziun davart la polizia da fieu (DG 838.150);

cf. er www.gvg.gr.ch (assicuranza d'edifizis dal Grischun)

8. Procedura da permissiun

8.1 Cumpetenza per conceder la permissiun

Art. 2 al. 1 lit. a da la lescha davart ils uffants confidads: "L'uffizi dal servetsch social dat a la persuna responsabla la permissiun per: a) la tgira en famiglia e la tgira en chasas da dimora; [...]"

8.2 Dumonda da permissiun

Art. 14 ORUC: "La dumonda sto cuntegnair tut las infurmaziuns ch'en utilas en chaussa, almain dentant las suandardas indicaziuns:

- a. intent, furma giuridica e basa finanziala da la chasa da dimora;*
- b. dumber, vegliadetgna e gener da las persunas minorennes che veggan recepidas, eventualmain program d'instrucziun u purschida da terapias;*
- c. persunalias e scolaziun da la manadra u dal manader, dumber e scolaziun da las collavuraturas e dals collavuratur;*
- d. arranschament ed equipament dals locals d'abitar, da las stanzas d'instrucziun e dal spazi per il temp liber.*

Sche l'instituziun responsabla da la chasa da dimora è ina persuna giuridica, ston vegin agiuntads ils statuts e communitgads ils organs.

L'autoritad po pretender mussaments ed ulteriuras infurmaziuns utilas en chaussa."

I sto vegin utilisà il formular correspondent (cf. sut www.soa.gr.ch).

8.3 Permissiun

Art. 16 ORUC: "La permissiun vegin concedida a la manadra u al manader responsabel da la chasa da dimora ed eventualmain communitgada a l'instituziun responsabla.

La permissiun fixescha quantas persunas e qualas persunas che dastgan vegin recepidas; ella po vegin concedida sin emprova u a temp limità e po vegin colliada cun pretensiuns e cun cundiziuns.

Sche la direcziun responsabla mida, sto vegin dumandada ina nova permissiun."

La permissiun vegin concedida a la direcziun pedagogica da l'instituziun per in temp limità. En cas da la midada da la direcziun ston vegin inoltradas mo las indicaziuns en connex cun la midada.

8.4 Midada da las relaziuns

Art. 18 ORUC: "La direcziun ed eventualmain l'instituziun responsabla da la chasa da dimora ston communitgar a temp gia ordavant a l'autoritad midadas considerablas intenziunadas da l'organisaziun, da l'equipament u da l'activitat da la chasa da dimora, en spezial er l'engrondiment, la dischlocaziun u la serrada da l'instituziun.

Plinavant ston vegin annunziads tut ils eveniments spezials che concernan la sanadad u la segirezza da las persunas minorennes, en spezial grevas malsognas, accidents e mortoris.

La permissiun dastga restar en vigur mo, sch'il bainstar da las persunas minorennes è vinavant garantida; ella sto eventualmain vegin midada e colliada cun novas pretensiuns e cundiziuns."

En cas d'ina midada da las relaziuns vegin emessa ina nova permissiun. Quella po vegin colliada cun novas pretensiuns.

8.5 Revocaziun da la permissiun

Art. 20 ORUC: "Sche mancanzas na pon betg vegin eliminadas tras la cussegliaziun u tras l'intermediaziun d'agid professiunal, suppligescha l'autoritad la direcziun da la chasa da dimora – cun communicaziun a

I'instituziun responsabla – da far immediatamain tut quai ch'è necessari per eliminar las mancanzas. L'autoritat po suttametter la chasa da dimora ad ina survegianza speziala e relaschar prescripziuns spezialas en chaussa.

Sche las mesiras n'han betg success u sch'ellas paran insuffizientas gia da bel cumenzament ennà, retira l'autoritat la permissiun. Plinavant relascha ella a temp las ordinaziuns ch'en necessarias per serrar la chasa da dimora e sustegna – sche necessari – las provedidras ed ils provediders tar la collocaziun da las persunas minorenas; sch'in privel nascha dal retard, dispona ella la serrada immediata da la chasa da dimora."

Sche las mancanzas na vegnan betg eliminadas a temp u insumma betg, ubain sche las midadas da las premissas per la permissiun na vegnan betg communityadas a temp u insumma betg, po la permissiun vegin revocada u colliada cun novas cundiziuns.

9. Survegianza

Art. 19 ORUC: "La represchentanza cumpetenta da l'autoritat sto visitar la chasa da dimora uschè savens sco necessari, dentant almain mintga 2 onns.

Ella ha l'incumbensa da giuditgar en moda adequata, en spezial er en in discurs, davart la sanadad e davart l'assistenza da las persunas minorenas.

Ella controllescha che las premissas per la concessiun da la permissiun sajan ademplidas e che las pretensiuns e cundiziuns ch'en colliadas cun quai vegin observadas."

L'uffizi dal servetsch social chantunal surveglia las instituziuns dal di en il sectur da scola e controllescha che las directivas vegin observadas. Las visitas da la survegianza vegin per regla annunziadas. Ellas pon er vegin fatgas senza annunzia ed en intervals pli curts.

10. Disposiziuns transitoricas

Instituziuns che disponan gia d'ina permissiun ston ademplir las directivas il pli tard en connex cun la renovaziun da la permissiun.

11. Entrada en vigur

Las directivas entran en vigur il 1. da november 2010.

Uffizi dal servetsch social chantunal dal Grischun

Andrea Mauro Ferroni

Manader da l'uffizi

Cuira, il 1. da november 2010